Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

Nr. 226 Duminică 21 August 1938
12 Pagini P. IIII

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ şi UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Un delict nepedepsit

Articolul 429 din codul penal are următorul cuprins:

„Acela care, în public, se dedă la acte, gesturi sau orice manifestări verbale, cu caracter obscen, comite delictul de ultraj la bunele moravuri şi se pedepseşte cu închisoarea corecţională dela una la 6 luni şi amendă dela 5000 lei la 20.000 lei.

„Când delictul este săvârşit faţă de un minor de orice sex, pedeapsa este închisoarea corecţională dela 3 luni la un an şi amendă dela 5000 lei la 20 mii lei".

Iar articolul 2 din procedura penală prevede că „acţiunea publică se exercită de ministerul public. El o pune în mişcare din oficiu..."

Aşa dar, parchetul este în drept să constate din oficiu infracţiunile de care ia cunoştinţă.

Şi cu toate acestea delictul de ultraj la bunele moravuri este săvârşit în proporţii considerabile în localuri publice şi pe străzi, în staţiunile balneare.

Dacă prezenţa indivizilor de ambe sexe pe marginea mării în costume de bae este firească, apariţia lor în hoteluri, în restaurante şi pe străzi este inadmisibilă.

Iar publicitatea în care acest fapt este săvârşit îi dă caracterul delictului pedepsit de codul penal şi gravitatea pe care legea i-o atribue atunci când este comis chiar în faţa copiilor.

Dacă massele de nudişti s'ar acoperi cu vestminte decente când intră în localurile publice, sau când circulă pe străzi, aşa cum se face pe toate plajele din străinătate, existenţa infracţiunii ar putea fi discutabilă. Insă abaterea dela această elementară obligaţiune de ordin moral, dă faptului caracterul penal şi legitimează aplicarea sancţiunilor prevăzute de lege.

Nu s'ar putea obiecta că acest ultraj la bunele moravuri, săvârşit pe o scară tot mai întinsă şi în condiţiuni din ce în ce mai impudice, ar fi lipsit de intenţiunea de a sfida morala publică.

In adevăr, examinând această chestiune, Inalta Curte de casaţie s'a pronunţat în mod categoric în sens contrariu.

Şi iată cum:

„Legea, pentru a proteja onestitatea publică şi a împiedica scandaluri, pedepseşte acest viciu, fie că el s'a arătat cu sfruntare, fie că el neglijează să se ascundă; această neglijenţă este suficientă pentru a stabili culpabilitatea autorului, pentru că ea releveaza la el disprețul ce are pentru pudoarea publică; delictul există independent de voinţa de a da faptului său caracterul publicităţii şi numai prin aceea că n'a făcut tot ce trebuia să facă pentru a-l evita".

Iată pentru cari consideraţiuni de interes general, făcându-ne ecoul marelui număr de cititori cari cer să se pună capăt unui spectacol prea multă vreme tolerat, sperăm că ministerul sănătăţii şi parchetele competente vor interveni pentru întrarea în legalitate şi în moralitate.

Negocierile guvernului cehoslovac cu germanii sudeţi

E abia o săptămână, de când negocierile dintre guvernul cehoslovac şi Germanii Sudeţi au fost începute, în noua lor fază, în prezenţa mediatorului britanic Lord Runciman. La 11 August, d. Hodza, preşedintele Consiliului cehoslovac, făcuse delegaţiei Sudeţilor o expunere asupra proectelor guvernului din Praga, Miercuri, la 17 August, deputatul german Kundt a răspuns d-lui Hodza, pe tonul celei mai depline intransigenţe, fără a rupe totuşi negocierile, care vor putea continua, în concepţia Germanilor Sudeţi, „în vederea reorganizării oportune a Statului" şi a deslegării problemei pe baza celor opt puncte dela Karlovy Vary.

Un comunicat oficial al partidului german sudet, care se încheie cu afirmarea că el este dispus să continue tratativele, arată că Sudeţii nu mai vor să fie consideraţi ca o minoritate, ci că cer să participe cu drepturi egale la viaţa publică a Cehoslovaciei; că democraţia cehoslovacă este o dictatură a majorităţii ceh contra minorităţii germane; că în fine, Germanii cer o administraţie autonomă completă, în care toate chestiile naţionale să fie rezolvate de naţionalităţi.

Partidul d-lui Henlein menţine deci în întregime revendicările expuse la sfârşitul lui Aprilie în faimosul discurs dela congresul din Karlovy Vary: stabilirea unei egalităţi depline de drepturi şi de rang cu poporul ceh al grupului etnic german; recunoaşterea personalităţii juridice a acestui grup în cadrul republicii cehoslovace; determinarea regiunii locuite de Germani, în vederea instituirii unei regiuni autonome germane, în toate domeniile vieţii publice; edictarea de măsuri legale de protecţie în favoarea Germanilor locuind în afară de regiunea autonomă germană; numirea exclusivă de funcţionari germani în regiunea susnumită; în fine, întreaga libertate de a profesa ideia naţională şi concepţia mondială germană.

Nu e nevoie ca aceste revendicări să fie cetite de două ori pentru a vedea că ele implică schimbarea radicală a structurii unitare a republicii cehoslovace; modificarea aşezării ei constituţionale şi administrative; dualitatea politicii ei externe; în cel mai bun caz, în fine, transformarea Cehoslovaciei dintr'un Stat poliglot unitar într'o federaţie şubredă de naţionalităţi cu tendinţe divergente.

Guvernul din Praga nu s'a dat înapoi dela cele mai largi concesiuni faţă de aceste revendicări. El s'a situat dela început pe terenul compromisului, dar a pus condiţia fundamentală că problema autonomiei naţionalităţilor trebue deslegată, în limitele unităţii Statului şi în cadrele constituţionale, adică pe baza principiului majoritar al reprezentării în parlament a tuturor drepturilor şi intereselor naţionalităţilor.

Necesitatea de existenţă însăşi a Statului excludea pentru guvernul din Praga acordarea unor autonomii regionale delimitate din punct de vedere etnic. Ideia autonomiei trebuia împăcată cu principiul unităţii Statului.

De aceia, proectul guvernului cehoslovac prevede împărţirea ţării în provincii, care nu au însă la bază criteriul etnic. In regiunile astfel împărţite proectul d-lui Hodza crează diete naţionale şi curii, în a căror competenţă intră toate chestiunile, care interesează administraţia provincială, sănătatea şi instrucţia publică, agricultura, industria şi comerţul, asistenţa şi prevederea socială, care astăzi aparţin puterii centrale.

Pentru a da satisfacţie principiului autonomiei, dietele provinciale, în care sunt reprezentate toate interesele provinciale, independent de aspectul lor etnic, se împart în „curii naţionalitare", compuse numai din reprezentanţii naţionalităţii respective şi competente exclusiv pentru interesele ei naţionale.

Guverne provinciale care ar emana dela dietele respective şi în care toate grupările naţionale ar fi reprezentate, s'ar ocupa de interesele specific naţionale, în timp ce comisiuni speciale ar avea în competenţa lor chestiunile

(Continuare in pag. 2-a)

PRIVELIŞTI DIN ŢARĂ

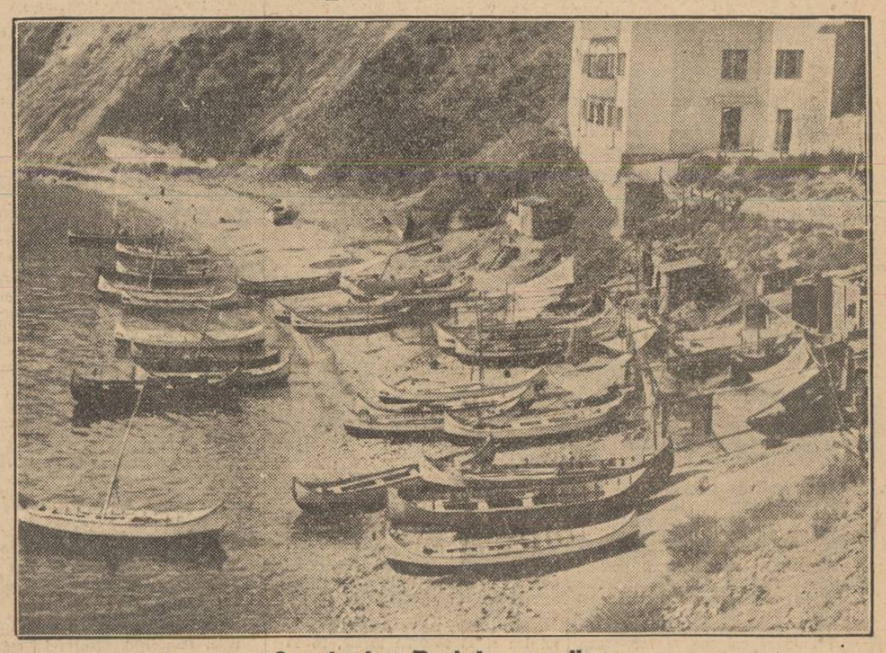

Constanţa: Portul pescarilor

Bazele unei colaborări franco-engleze in Europa Centrală

de ALBERT MOUSSET,
Membru al Academiei diplomatice internaţionale

Când d. Yvon Delbos, pe atunci ministru de externe, a făcut în Decembrie 1937 o călătorie în Europa Orientală, a menţinut în fiecare din capitalele vizitate un contact strâns cu reprezentantul Marei Britanii. Nu se putea vorbi, firește, de o acţiune de comun acord în sensul în care o înţeleg diplomaţii. Dar, era vădit că guvernele din Londra şi Paris se inspirau după aceeaş concepţie a mijloacelor proprii să salvgardeze pacea şi ţinteau la o armonie tot mai completă a politicii lor în răsăritul Europei.

Această armonie s'a arătat în mod cu totul semnificativ în Mai trecut, cu ocazia crizei germano-cehe. Şi, dacă peste câteva săptămâni, Anglia a semnat aranjamente financiare în favoarea Turciei, în vreme ce Franţa încheia cu ea un acord de prietenie şi o convenţie militară, acesta nu era rezultatul întâmplării, ci efectul unei preocupări comune.

Suntem nevoiţi astfel să ne gândim că colaborarea celor două mari democraţii occidentale, care s'a afirmat la începutul veacului în regiunile extra europene, este chemată să se manifeste de aci înainte în partea orientală a continentului.

Să ne ferim, firește, de a vorbi de o nouă axă. Nu e nimic comun între solidaritatea care uneşte Franţa şi Anglia şi aceea care leagă destinele regimurilor totalitare. Nu e nimic comun, deoarece ideologia franco-britanică se opune dictaturii. Fără îndoială Franţa şi Anglia se inspiră, sub două climate diferite, din aceleaş noţiune de libertate din acelaş respect al demnităţii omeneşti. Dar ele nu fac din ideal lor un argument de prozelitism extern sau un mijloc de presiune diplomatică.

Ele reprezintă, dimpotrivă, în viaţa internaţională, — fie că e vorba de politică sau economie, — ceeace se poate numai anti-exclusivism. Ele nu se prevalează de o unitate de front ca cea reală sau oratorică de care se prevalează dictaturile. Şi, totuş între Londra şi Paris există mai puţină opoziţie structurală de interese, decât între Roma şi Berlin. Germania şi Italia sunt în realitate despărţite prin concepţia lor a echilibrului dunărean, prin aspiraţia lor la crearea unor zone de influenţe balcanice, prin interesele lor economice, cari se încrucişează sau se exclud, prin setea prestigiului lor, care face pe fiecare din ele să considere ca un prejudiciu orice folos dobândit de partenerul său.

Nimic asemănător nu există între francezi şi englezi. Interesele lor în Europa orientală pot fi considerate complimentare. Şi, fie că sunt întemeiate pe baze spirituale sau pe calcule economice, aceste interese nu pot fi privite ca opresive de nici unul din popoarele la care ele se exercită.

Văzută, în adevăr, sub perspectiva istoriei, acţiunea celor două mari puteri occidentale în Estul european, are trăsături comune de desinteresare. Franţa a întreţinut cu micile state legături intelectuale, cari constitue şi azi cel mai puternic şi hotărîtor element al influenţei sale. Juriştii ei au inspirat multe constituţii; şcoalele ei au format generaţii de bărbaţi de stat. Anglia a jucat, în aceste ţări, un rol umanitar a cărei amintire nu s'a şters niciodată. Se mai vorbeşte încă cu emoţie printre popoarele din Balcani de misiunea binefăcătoare, îndeplinită de soţiile consulilor englezi, pe vremea stăpânirii turceşti. Ea s'a silit să desvolte raporturile interconfesionale şi, dacă azi continuă o colaborare rodnică şi înţelegătoare între biserica anglicană şi comunităţile ortodoxe, aceasta se datoreşte iniţiativei agenţilor ei.

Fără îndoială, cele două State au avut ţări de predilecţie. Influenţa Franţei s'a desvoltat pe lângă populaţiile slavă şi română. Aceea a Angliei a fost în deosebi activă în Ungaria şi Grecia. Dar ambele influenţe au acordat acelaş ataşament principiilor naţionalităţilor şi libertăţii micilor popoare. Numele lui Gladstone şi al lui Lamartine, în Franţa, ilustrează şi simbolizează o tradiţie, căreia cele două ţări i-au purtat o fidelitate nespusă.

In anii cari au precedat războiul diplomaţiile Angliei şi Franţei s'au găsit pe aceeaş linie, fiindcă îşi luau directivele din aceleaşi surse şi-şi luau punctul de sprijin în reacţiuni similare ale sentimentului public.

Astăzi deci, o armonie între interesele şi iniţiativele celor

(Continuare in pag. 2-a)

Mare foc in Prahova

Aria de treerat din com. Românești in flăcări

Ploeşti, 18 Aug.

Un puternic incendiu s'a declarat în noaptea aceasta la aria de treerat din comuna Românești, la o depărtare de 11 km. de Ploeşti.

Recolta de grâu a locuitorilor acestei comune era strânsă toată în şire în jurul maşinei de treierat.

Intrucât pentru această comună este numai o singură maşină, grâul se treiera şi în timpul nopţii. Focul se crede că s'a produs în momentul când ajutorul mecanic a aruncat combustibil în cuptorul locomotivei, prin ieşirea scânteilor pe coş, care au fost împrăştiate de vânt pe toată întinderea ariei.

Focul a izbucnit din mai multe puncte de odată, astfel că locuitorii ce se aflau la treerat nu au putut să-l împiedice.

S'au cerut ajutoare la Ploeşti, de unde au plecat pompierii cu două autopompe cisterne, sub comanda d-lui căpitan Maneca Mihail, ajutat de plutonierul Ion Cotigă.

Primejdia invaziei evreeşti in ţările occidentale

Propunerile unui ziar italian

Roma, 18 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „Havas" anunţă:*

Ziarele italiene continuă să semnaleze primejdia pe care o prezintă în ţările occidentale invazia evreiască şi scot în evidenţă măsurile luate în diferite ţări pentru limitarea sporirei afluxului de emigraţi.

„Resto del Carlino" scrie: „Nimeni, de acum înainte, nu poate să-şi ascundă gravitatea acestor fapte şi deoarece este necesar să se ajungă la măsuri concrete, propunem următoarele măsuri, cari ar fi salutare şi s'ar bucura de o bună primire din partea poporului italian".

După ce menţionează că propunerile sunt proprii ale sale, ziarul continuă: 1) să se interzică intrarea în Italia oricărui evreu străin; 2) toţi evreii străini şi cei cari n'au căpătat naţionalitatea italiană de cel puţin 10 ani, să fie invitaţi să părăsească degrabă solul italian; 3) să se interzică exercitarea vreunei profesiuni libere evreilor ce nu sunt cetăţeni italieni de mulţi ani şi cari n'au dat dovezi pipăibile că au aderat la fascism.

Nici o divergenţă intre d-nii Chamberlain şi Halifax

Londra 18 (Rador).—Agenţia „Reuter" transmite:

Informaţiile publicate de unele ziare după cari lordul Halifax şi-ar fi prezentat demisia sunt desmințite în cercurile autorizate.

Aceste informaţii atribuiau demisia unor divergenţe de opinii între ministrul afacerilor străine şi d. Chamberlain pe chestiunea politicii britanice faţă de Germania.

—xx⊙●⊙xx—

FILME

— Aşa dar, dragele mele, nu vom mai avea curţi cu juraţi.

— Vai! Este trist dar adevărat.

— Ce vremuri!

— Ce spectacole!

— Ce filme vii şi senzaţionale!

— Şi când te gândeşti că erau gratuite!

— Ce prilejuri să-ţi expui toaletele zile şi nopţi de-arândul!

— Să scapi de acasă când soţul e mahmur.

— Nu mi-am închipuit niciodată că vor dispărea crimele.... pasionale din cauza secării torentului de achitări.

— E teribil să nu mai ai libertatea de a preferi un revolver scurt unui divorţ lung!

— Şi să nu mai fie consideraţi în legitimă apărare nenorociţii acuzaţi, vrednici de compătimit, cari se vor apăra cu ciomagul contra unei înjurături şi vor răspunde cu toporul unei palme!

— O tempora, o mores!...

Don Jose

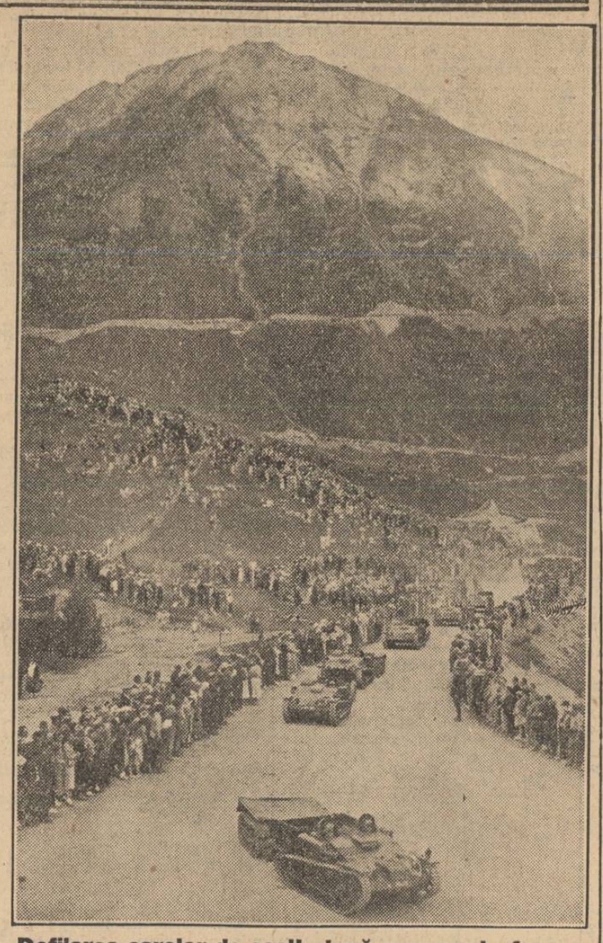

Defilarea carelor de asalt după manevrele franceze din Alpi

Două trenuri personale s'au ciocnit în gara Topolovăţ (Banat)

Numeroşi răniţi

Timişoara, 18 August

Azi după amiază, la ora 3.10, în gara Topolovăţ, de pe linia Timişoara-Lugoj, trenul personal 1006, ce mergea spre Lugoj, s'a ciocnit cu trenul personal 1005, ce staţiona în gara Topolovăţ, în aşteptarea personalului de Timişoara.

Ambele locomotive au suferit stricăciuni.

Au fost răniţi grav şeful trenului 1006, care are numeroase plăgi la cap, fiindu-i prins între două uşi şi un soldat, căruia i s'a fracturat piciorul drept.

Ambii răniţi au fost transportaţi cu primul tren la spitalul din Lugoj.

Cu trenul 1005 au fost aduşi în staţia Timişoara şi triaţi de o comisie medicală, formată din d-nii dr. Sălăgeanu, dr. Lazăr şi dr. Plesea, 20 călători răniţi mai uşor.

Dintre aceştia, d-ra Năsturaş, fiica d-lui col. Năsturaş, comandantul cercului de recrutare Lugoj, ing. G. Maleta, din Timişoara; Trandafir Lugojenel, învăţător în Reşiţa; d-na Ecaterina Petraşcu, din Caransebeş, Ludovic Bereny, din Timişoara, Maria Hârsu, din Timişoara şi G. Popescu conductor poştal din Bucureşti, cari au suferit răni mai uşoare, au fost pansaţi pe loc.

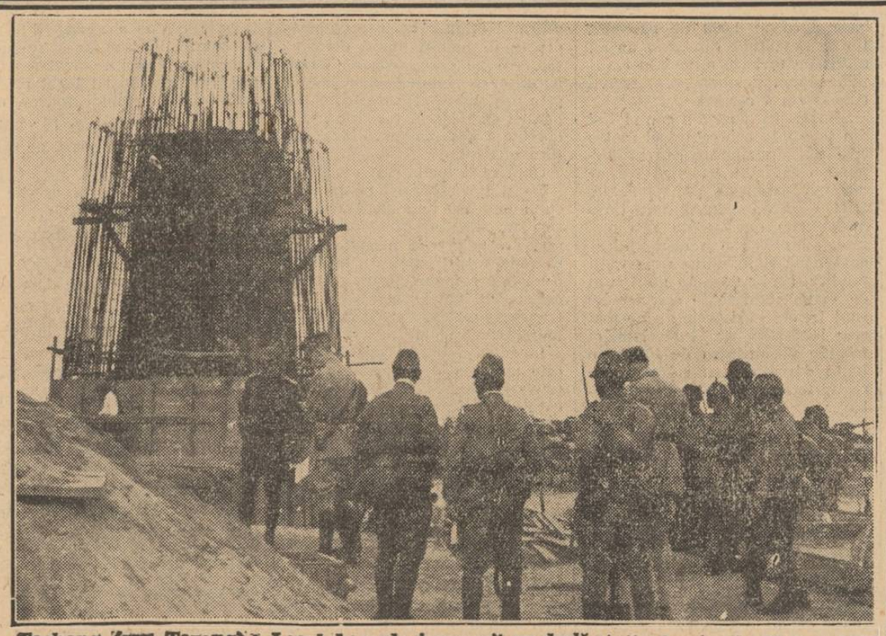

Tachang (sau Tazang) i Locul de unde japonezii au deslănţuit ofensiva la 23 Oct. 1937

AFINITĂŢI INTRE POPOARELE BALCANICE

de N. BATZARIA

Atena are, în sfârşit, un post de emisiune radiofonică destul de puternic şi care se aude bine şi clar aci, la Bucureşti. Cu câteva luni mai înainte, bulgarii întăriseră considerabil postul lor radiofonic dela Sofia, aşa că, nu numai la noi, în România, ci în toate ţările Peninsulei Balcanice, emisiunile acestui post se prind cu toată înlesnirea şi se aud cu toată claritatea. Cât despre Belgrad şi Istanbul, emisiunile posturilor radiofonice din aceste două oraşe se prind şi se aud de câţiva ani. De asemenea, emisiunile posturilor noastre — România şi Bucureşti — se aud în toate ţările din Orient.

S'ar zice poate, că astfel de informaţiuni sunt de natură să intereseze în deosebi pe radio-amatori. Ne grăbim însă cu lămurirea că motivul pentru care le dăm, este pentru a arăta cum pe calea undelor hertziene se face într'un mod mai real, mai la îndemâna oricui, dovada marilor şi strânselor afinităţi ce sunt între popoarele din Răsăritul european.

Atâtea veacuri de vecinătate, de suferinţe comune, deseori de aspiraţii comune, multe ori de lupte purtate împreună pentru aceiaşi cauză, pe urmă, atâtea veacuri de interpenetraţie, de influenţă reciprocă în o mulţime de domenii, deseori de amestec de sânge, au imprimat popoarelor

(Continuare in pag. 2-a)

UN RECORD...

Echipajul avionului „Condor F. W. 200", care a făcut un zbor pe neaşteptate Berlin—New-York şi înapoi